

ВЕСТНИКЪ

НА СДРУЖЕНИЕТО НА КНИГОИЗДАТЕЛНИКЪ И КНИЖАРИТЕ ВЪ БЪЛГАРИЯ

Редакторъ: Д. ДИМИТРОВЪ, Варна

Всички ръкописи и писма по експедицията на вестника да се изпращатъ до книжарница Димитровъ — Варна.

Всички суми за вестника да се изпращатъ до секретаръ-касиера на Съюза — София.

За обявления се плаща 2 лв. на кв. см.

Иос. Колевъ

УТРЕ Е КЪСНО

Книжарството, като професия, е вече твърде ясно очертано — то има своя строго определенъ браншъ: канцеларскитъ материали, ученическитъ потребности и помагала, прочитнитъ книги и учебницитъ. То обхваща, както насъ книжаритъ-детайлисти, така също и книгоиздателствата и книжнитъ складове. Тия три фактора въ книжарството — книжара, книгоиздателството и книжния складъ се взаимно допълватъ, и въ създаването на здрави връзки между тѣхъ е единствената гаранция за общото имъ преуспѣване.

Презъ миналитъ години книжаритъ сериозно обмисляха начинитъ за борба, противъ новата опасност — учителскитъ и ученическитъ книжарски „кооперации“. Откри се обща книжарска борба, въ която се приканваха за подкрепа книгоиздателствата и книжнитъ складове. — Защото, ние книжаритъ никога не сме смѣтали, че отдѣлно — уединени можемъ да се боримъ резултатно съ неджитъ въ търговията ни. При всѣка борба сме извиквали на единенъ фронтъ и другитъ два фактора — Книгоиздателствата и Книжнитъ складове. Индиферентността на единъ само отъ тия фактори сме сочили като бѣлегъ за неуспѣхъ; и затова книжаритъ не сж изпуснали случай да подчертаятъ общността на интереситъ между тия три фактора, и отъ тукъ нуждата отъ единодействие.

Биле ли сме поне разбрани! . . . Не. Борбата ни съ учителскитъ книжарски „кооперации“, си остана само наша борба. И ние наистина сполучихме да ги дескредитираме въ обществото като псевдо-кооперации. Това стана при ничия помощ — нѣщо повече, да же при прикритото противодѣйствие на нѣкои книгоиздателства и книжнитъ складове. И защо бѣ това? Сигурно защото и книгоиздателства и книжнитъ складове не намираха общи интереситъ си съ тия на книжаря. Но днесъ опасността почна

да се простира и надъ тѣхъ. Още презъ режима на Земледѣлския Съюзъ, бѣ замислено печатането и издаването на детската литература и учебницитъ да мине въ ръцетъ на държавата. Въ противодѣйствие, обаче, на тая инициатива се обявиха доста срѣди, и тая не можа да се осъществи. Въ последствие м-вото се ангажира само съ издаването на детска литература. Днесъ се заговорва ново за отпочване печатането и издаването на учебници или отъ държавата или отъ земл. синдикати, като имъ се опредѣлятъ нарочно непоносими за частния издателъ цени.

Сериозна опасностъ се е надвесила надъ книгоиздателствата, защото опититъ на Държавата най-скжпо ще бждатъ заплатени отъ тѣхъ. А щомъ тѣ сж застрашени — застрашено е и книжарството. Вчерашната опасностъ ни подсказва едно нерадостно бждаще. Отъ насъ, опасността се разширява къмъ книгоиздателствата, а утре и до книжнитъ складове. А сигурно е че ще дойдатъ и много още други непредвидени опасности. Едно системно влошаване условията на книжарската търговия се чувствува вседневно, и смѣтамъ че здравия усетъ у тритъ фактора имъ подсказва изненадитъ на утрешния день, за да не се дочаква въ сладка дрѣмка провалянето имъ.

Организираното книжарство е въ тревога отъ вчера; то днесъ не ще закжнѣе да даде своята подкрепа на книгоиздателствата, а утре и на книжнитъ складове. Задружната борба е вече една необходимостъ, която трѣбва да се съзнае и отъ книгоиздателства и книжнитъ складове — въ защита на интереситъ си и тия на българското книжарство въобщо. Дано бждемъ достойни днесъ всрѣдъ хаоса на предрасждѣци, противоречия и интереси да преценимъ общото, и съ солидарността си поведемъ общата борба.

Дано, защото утре е късно. . .

Нашиятъ конгресъ

Предъ насъ е вториятъ конгресъ на новия Съюзъ на книгоиздателите и книжари. Първата работа на този ни конгресъ е да направимъ единъ подробенъ и обективенъ

прегледъ на извършеното презъ миналата година,

както отъ управителния съветъ, така и отъ самитъ насъ-членоветъ на съюза. Не се съмнявамъ, че всички единодушно, ще подчертаятъ едно подобрение въ взаимнитъ ни отношения и едно сравнително спокоичество въ учебничарския и въобщо въ училищния пазаръ.

Предстои ни също така

да приемемъ правилника на съюза

за да можемъ да затвърдимъ направителъ придобивки. Необходимо е колегитъ да обмислятъ добре този правилникъ, за да можемъ да го изнесемъ отъ конгреса въ форма напълно удовлетворителна. Новото въ печатания въ този брой на вестника проентоправилникъ е създаването на мѣстни книжарски сдружения и изработването на задължителни ценоразписи на всички книжарски артикули за продажба на едро и на дребно отъ книжаритъ. Ще можемъ ли да реализираме на всъкоде това постановление на правилника? А то е тѣй наложително!

Въ правилника ще трѣбва да се емъгне и една клауза за уеднаквяване отстъпката на учебницитъ

за всички книжари. Споредъ менъ това би могло да стане нато се поематъ отъ издателствата разноснитъ по експедиция и гербъ на фактуритъ. Сега книжаритъ, които сж по-близо до София, плащатъ за експедиция много по-малко отколкото, тия, които сж далечъ отъ София. Това неравенство трѣбва да се махне.

Третиятъ въпросъ, на който ще трѣбва да се обърне сериозно вниманието на конгреса е този за постигане единение между насъ и книжнитъ складове по въпроса за

ограничаване книжарския пазаръ само за книжаря професионалистъ,

като се изключатъ отъ него всички случайни и странични лица и организации. Въ това отношение е наложително да направимъ и една двустран-

на ревизия на миналогодишната си работа: 1. Да направимъ прегледъ на списъка на членоветъ, приети отъ управителния съветъ и 2. Да намеримъ начинъ за емъкване въ организацията и на всички книжари, които не сж представители на учебници. Едно пречистяване и едно разширяване на организацията е наложително, ако искаме да си обезпечимъ пазаря и да затвърдимъ регламентираното му. Само така ще можемъ и да привлечемъ къмъ обща работа складоветъ.

Четвъртиятъ въпросъ, който ще трѣбва да намери мѣсто въ конгреса, е тоя за

работното време.

Не се съмнявамъ, че Министерството на Търговията въ стремени си да регламентира работното време въ търговскитъ заведения, ще изслуша охотно претенциитъ на всѣки търговски браншъ, стига тѣ да сж правилно мотивирани и да ги емъгне въ своитъ правилници. Тукъ му е мѣстото да изяснимъ известни претенции и по отношение на ония будни, вестничарски агенции и др. които продаватъ книжарски стоки, а сж отворени и тогава, когато ние затваряме.

Петиятъ въпросъ е тоя за държавнитъ и общински доставки.

Днесъ цѣлиятъ стопански съветъ у насъ е подъ тормоза на обстоятелството, че нито държавата нито общинитъ могатъ да плащатъ своитъ задължения. Не могатъ да плащатъ и учителитъ и чиновницитъ. А ние сме принудени да посрѣщаме редовно своитъ задължения, защото инѣкъ бихме си подбили кредитъ и нацѣрбили търговията. Своитъ оборотни капитални пласирани въ налична стана и вересии. Наистина взиманията ни отъ държава, община, учители сж сигурни, стокиитъ, които сме натрупали, сж ценни, но имаме ли още свободни капитални за умъртвяване, можемъ ли и по-нататкъ да продължаваме въ сѣщото направление и, безъ да рискуваме да се изложимъ, да продължаваме да кредитираме на лѣво и на дѣсно? Крайно време е, струва ми се, да вземемъ едно общо решение за спиране всѣкикви кредити на държав-

ни учреждения надъ 10,000 лв. и на общини, училища и учители надъ 1000 лв. Да премахнемъ напълно всички кредитирания би било добро, но не бихме могли да го приложимъ. За това, за първо време ще трѣбва да се задоволимъ съ една полумѣрка. Тя би могла да се оправдае и отъ обществено гледище, пакъ ще ни запази и отъ едно евентуално обвинение въ саботажъ.

Най-сетне и

новиятъ законопроектъ за Нар. Просвѣщение

ще трѣбва да позанимае книжарския конгресъ. Защото много положения въ него докосватъ прѣно или косвено работата на книжаря, пакъ би могло и да се предвидятъ известни нови положния, пронарането на които да се иска. Въпросътъ за ученическитъ кооперации, за държавното книгоиздателство, за учебницитъ и редица други въпроси, заслужаватъ сериозно то ни внимание и би се направило грѣшно, ако ги мнемъ незабелязано.

И редица организационни въпроси ще искатъ сериознитъ грижи на конгреса. Съставътъ на бждащия управителенъ съветъ, неговиятъ бюджетъ, въпросътъ за вестника на сдружението, нашето отношение къмъ Търговския съюзъ, къмъ Печатарския съюзъ, къмъ едно евентуално сдружение на книжнитъ складове, отношението на мѣстнитъ сдружения къмъ общото сдружение и др.

Пъкъ сигурно е, че нѣкои колеги ще повдигнатъ и редица сериозни въпроси, разрешението на които е наложително.

Изобщо предъ насъ е единъ конгресъ съ твърде сериозни задачи, отъ правилното разрешение на които ще зависи бждащето на професията и самата организация. Наложително е всички организирани колеги да дойдатъ на този конгресъ, и то да дойдатъ подготвени по всички тия въпроси, за да можемъ да вземемъ по тѣхъ най-правилни и мотивирани решения. Грѣшнитъ на миналото, когато цялата конгресна работа се оставяше върху плещитъ на нѣколица души, не бива да се повтарятъ. Защото само съ общи усилия могатъ да се намерятъ най-правилнитъ преценки на положението и срѣдствата за неговото подобрение.

Ст. Мирчевъ
Казанлъкъ

Какво да се прави ?

На 10 Юлий миналата година се създаде

Сдружение на книгоиздателите и книжарите в България

То има свонти недъзи. Но при добра воля и повече съзнание за закрепването и подобрието на книжарската търговия, като влзват въ сдружението и всички книжни складове в България, тия недъзи ще бждат премахнати.

През миналата година пакъ пострадаха книжарите, които се придържаха точно у нарежданята на управителния съвет и не правеха по-голям отстъпки отъ определенити.

Направиха повече продажби учителските кооперативни книжарници, които споредъ уставитъ си (чл. 27 на Каз. Учит. кооп. кн.) си разпределятъ печалбитъ: 10% за резервенъ фондъ; 15% дивидентъ за дѣловетъ; 6% кооперативенъ домъ; 10% за управителния съветъ; 3% за провѣрителния съветъ; 10% за персонала; 30% консумативенъ дивидентъ 35% върху заемитъ и пр.

Противокооперативно е да се предвижда 15% върху дѣловетъ и е съблазнително 30% да се даватъ за консумативенъ дивидентъ и 35% върху заемитъ.

Понеже доставките ставатъ отъ учителитъ или други опълномощени отъ тѣхъ лица — въ края на отчетната година, тѣмъ ще се дава следващиятъ се консумативенъ дивидентъ...

Естествено е, че книжарятъ не може да дава подобни облаги и клиентелата постепенно отива въ учителските кооперативни книжарници и ново-създаденитъ „Районни Съюзи“ къмъ които за сега иматъ голѣма слабостъ нѣкои отъ книжаритъ складове въ България.

Събирането сумитъ на раздаденитъ стоки на кредитъ отъ кооперативитъ се улеснява и отъ г. г. пунктовитъ учители и други кооперативни деятели; въ тѣхна услуга сж и кредитнитъ и др. кооперативни организации. Има вече и въ селата кооперации, които посредствомъ кооперативнитъ книжарници и районнитъ съюзи си набавятъ всички учебници и ученически и канцеларски потребности.

Следъ кооперативнитъ учителски книжарници и районнитъ съюзи сж направили повече работа и книжаритъ, които по разни начини сж забикаляли даванитъ отъ сдружението нареждания, като сж правили по прикритъ начинъ повече отстъпки; давали сж дългосрочни кредити; съ пошепане на ухо сж обещавали и давали разни награди; **своеволно** сж създавали подпредставители въ града и селата, изрѣзвали сж учебницитъ, като сж разгласявали, че

подвързани учебници продаватъ и пр. и пр.

Необходимо е за въ бждще да се избѣгватъ подобни хитрувания, да не се обременяватъ книжари и книгоиздатели съ излишни разходи по безразборно доставяне и повръщане на учебници; книгоиздателитъ да могатъ **основателно** да искатъ за свое улеснение полици срещу консигнационни учебници; да неоставатъ много непродадени учебници и пр.

Какво да се прави ?

1-во. — Да се уреди въпросътъ съ кооперативнитъ учителски книжарници. Отъ едно окръжно се вижда, че е нарушено конгресното решение, по отношение на кооперативитъ.

2. — Книжаритъ-членове на сдружението въ единъ районъ, за първо време да доставятъ и продаватъ всичкитъ учебници за **обща смѣтка**, като въ края на отчетната година следувемитъ се печалби се разпределятъ **по-равно**.

Постепенно този начинъ на действане да засегне и другитъ отрасли отъ книжарската търговия.

3. — Продажитъ на всички книжарски стоки да ставатъ въ брой.

4. — Въ случай, че книжаръ отъ единъ районъ се намѣси съ продажби въ други районъ следувемата се отстъпка отъ книгоиздателствата да минава въ двоенъ размѣръ въ полза на ощетенитъ книжари.

5. — За въ градоветъ да се избѣгватъ общитъ доставки отъ учители, като се оставятъ учащитъ се и родителитъ свободно да си купуватъ потребитъ отъ гдѣто намѣрятъ за добре, безъ вмѣшателството на когото и да било.

6. — Да се ходатайствува предъ Просвѣтното Министерство, да олобри единъ видъ тетрадки, блокове и други ученически потребности, за отлѣлненята и класовѣтъ, които да се продаватъ изключително отъ книжаритъ. Наличнитъ тетрадки блокове и други потребности да се разпродадатъ по възможностъ на най-низки цени.

7. — Книгоиздателитъ и представителитъ на книжнитъ складове — членове на сдружението — да ходатайствуватъ предъ Министерството на Търговията книжарскитъ стоки да се продаватъ само отъ книжаритъ, защото бакалитъ колониалисти потребителнитъ кооперации, даже и рибаритъ въ дюкянитъ си продаватъ книжарски стоки.

Отъ книгоиздателитъ, книжаритъ и представителитъ на книжнитъ складове има лица, които добре сж запознати съ книжарското дѣло въ другитъ по-културни страни и трѣбва да се погрижатъ за възприемането на разумното, приложимо въ нашата бедна страна.

шура на Ц. Кооп. банка) констатира съ удивление, че той родъ кооперации бърже нишатъ, но малко отъ тѣхъ се задържатъ. А въ страни съ силно кооперативно движение, на ученическитъ кооперации сж гледали, като на несериозни сдружения. Сжщиятъ професоръ намира, че въ сега сжществувашитъ уч. кооперации въ странство, едва годни за кооператори сж се оказали само ученицитъ отъ горнитъ класове на гимназитъ и то при единъ постоянненъ касиеръ-дѣловодителъ учителъ. Ученицитъ отъ отдѣленията сж се оказали съвсемъ негодни за кооператори.

Трѣбва да се забележи и това, че проф. Тотомианцъ, въ своята книга за ученическитъ кооперации въ странство на всѣкъде подразбира спестовно-взаимоспомагателна ученическа каса, кждето всѣки месецъ или седмица ученицитъ внасятъ по нѣколко лева и въ края на годината съ събранитъ пари се купува или взема подъ наемъ нѣкакъвъ общъ имотъ.

Такава учен. кооперация все пакъ може да се води отъ единъ учителъ при известни жертви и усърдие отъ негова страна, защото не отнема много време. А една потребителна кооперация, съ толкова много материални и углавни отговорности, дето учителтъ-дѣловодителъ ще бжде цѣль денъ заега... та това е вече цѣла книжарница. Другъ е въпросътъ да ли ще се намѣри подготвенъ за тая целъ учителъ и, въобще при новото положение на учителитъ, — намаление на заплатитъ, увеличение на часоветъ, — дали ще се намѣри кой да поеме тая главоболива и отговорна работа. Колко лекомислено се правятъ нововъведения. Мнозина можеби си мислятъ, че ученическитъ кооперации нѣма много да се отличаватъ отъ досегашната практика за доставка на учебници, чрезъ учителитъ. Това съвсемъ не е вѣрно. До сега учителитъ вършеха тия доставки на своя смѣтка и отговорност, вършеха ги веднажъ въ годината и то не всички, а само желаещитъ да използуватъ шо-годе малката отстъпка. А при новото положение тая работа трѣбва да се върши постоянно, редовно, да се водятъ книги, сметководство, да се отговаря за опущенията, да се плаща отъ джоба за всички липси и недоимаци, а за всички нарушения и объркани смѣтки ще те дърпа прокурора, — и всичко това безплатно, цѣлата година, въ свободното отъ часове време...

Проектоправилникъ

За прилагане устава на сдружението на книгоиздателитъ и книжаритъ въ България.

§ 1. Пласирането и продаването на учебници отъ членове на сдружението става споредъ устава на сдружението и настоящия правилникъ.

§ 2. Пласирането на учебници отъ страна на книгоиздателствата става само чрезъ представителитъ — книжари. Всѣка година най-късно до 1-й августъ управителниятъ съветъ изработва и обявява списъка на книжаритъ — представители на учебници за всѣки районъ, като има предъ видъ нуждитъ на района. Въ този списъкъ не може да фигуриратъ неорганизиранни книжари.

§ 3. Всѣки книгоиздателъ избира своитъ пласъори изъ срѣдата на книжаритъ — представители; той нѣма право да дава или продава никому другиму издаденитъ отъ него и складиранитъ у него за разпространяване учебници.

§ 4. Всѣка година, най-късно до 1 септемврий, управителниятъ съветъ, въ съвмѣстно заседание съ членоветъ — книгоиздатели, определя условията, при които представителитъ-книжари ще получаватъ учебници отъ членоветъ-издатели, а сжщо и отстъпката, която ще се прави отъ издателитъ на книжаритъ-представители, отъ последнитъ на книжаритъ-подпредставители и отъ продавачитъ-книжари на учителитъ и училищнитъ настоятелства.

§ 5. При продажба на дреб-

но да не се прави никаква отстъпка.

§ 6. Всѣки книжаръ-представител е длъженъ най-късно до 1 септемврий да поръчка необходимитъ му за първо време учебници. Въз основа на таблицитъ си за пласимента и наличността у отдѣлнитъ книжари отъ миналата година, книгоиздателствата иматъ право да правятъ корекции на тѣзи поръчки.

§ 7. Следующитъ поръчки се правятъ съобразно съ нуждата и се изпълняватъ по реда на постъпването имъ въ книгоиздателството. Никой издателъ при никакви условия не може да прережда постъпилитъ поръчки. Ако въ даденъ моментъ липсватъ на книгоиздателството, нѣкои учебници, постъпилитъ поръчки се изпълняватъ по реда на постъпването имъ отъ изпълнението имъ отъ книгоиздателството, когато сжщо по нѣкакъвъ начинъ се е снабдило съ липсващитъ му учебници.

§ 8. За да се избѣгнатъ обърквания въ книгоиздателствата, забранява се повтарянето на веднажъ дадени и неизпълнени още поръчки.

§ 9. За да се избѣгнатъ недоразумения между издатели и книжари, всѣка пратка обезпачително трѣбва да се придружава съ експедиционна бележка. Фактури се издаватъ периодично, като се отбѣлзаватъ

въ тѣхъ номерата и датитъ на експедиционнитъ бележки.

§ 10. По какъвъ начинъ книгоиздателитъ ще гарантира своето взимане отъ книжаря-представител е неговъ личенъ въпросъ.

§ 11. Всѣки книжаръ-представител е длъженъ при поискване да дава сведение за въведенитъ и налични учебници, а до края на декемврий на всѣка учебна година да представя на книгоиздателитъ пъленъ описъ на наличнитъ ит учебници.

§ 12. Представителитъ на учебници въ всѣки районъ сж длъжни въ съвмѣстно заседание най-късно до 1-й августъ всѣка година да изработятъ списъка на книжаритъ-подпредставители въ своя районъ и да образуватъ заедно съ тѣхъ мѣстното книжарско сдружение. Въ него могатъ да влизатъ и книжари, които не се занимаватъ съ учебници. Списъка на сдруженитъ книжари, както и адреса на мѣстното сдружение се съобщава за сведение на управителния съветъ.

§ 13. Всѣко мѣстно книжарско сдружение е длъжно най-късно до 5-й септемврий да изработи подробенъ ценоразписъ на всички ученически потребности и канцеларски материали съ обозначение ценитъ имъ на дребно, на едро за книжари, бакали и други подобни и за учители и училищни настоятелства. Преписъкъ отъ тоя ценоразписъ се изпраща на управителния съветъ за сведение.

Забележка. Управителниятъ съветъ има право да регистрира решенията на мѣстнитъ представители и сдружения по горнитъ два параграфа или да имъ наложи свое решение, ако тѣ не сж могли да дойдатъ до споразумение помежду си по тѣхното приложение.

§ 14. Никой сдруженъ книжаръ не може да продава учебници на несдружени книгоиздатели.

§ 15. Всѣки книжаръ-представител е длъженъ да снабдява съ учебници при поискване или при предварителна поръчка книжаритъ-подпредставители въ своя районъ. Отстъпката, която той ще имъ прави, се определя отъ управителния съветъ, а начинътъ на плащането е въпросъ личенъ на книжаря-представителъ.

§ 16. Никой книжаръ не може да дава учебници на представителъ или подпредставителъ внѣ отъ своя районъ безъ специално нареждане на съответното книгоиздателство.

§ 17. Никой книжаръ нѣма право да предлага и продава учебници, ученически принадлежности и канцеларски материали по селата, като ходи лично или чрезъ свои агенти.

§ 19. На търгове за доставяне на учебници, ученически материали, канцеларски принадлежности, библиотечни книги, учебни пособия и др. такива не могатъ да се явяватъ книжари внѣ отъ своята административна околия, а тия отъ околията, които сж се явили, могатъ да се конкуриратъ само въ рамкитъ на настоящия правилникъ и изработенитъ ценоразписи.

Повеленията на настоящия параграфъ се отнасятъ и до всички доставки при които, макаръ и безъ формаленъ търгъ, се търсятъ състезателни цени.

§ 20. Всички книгоиздатели, книжари-представители и книжари-подпредставители сж длъжни да спазватъ повеленията на устава, настоящия правилникъ, както и решенията на конгреситъ, управителния съветъ и мѣстнитъ сдружения, отговарящи на устава и правилника. На нарушителитъ се налагатъ наказанията, предвидени въ устава.

Ученическитъ кооперации

Новиятъ законъ за Народната просвѣта, покрай многото нововъведения, носи една неприятна изненада и за книжаритъ. Всѣко училище се задължава да образува ученическа кооперация. Тия кооперации сами по себе сж една несериозна работа, и като всѣко недоносче, скоро ще изчезнатъ и ще се забравятъ. Такава бѣше сждбата имъ на всѣкъде, кждето се появиха въ странство. Но опасното у насъ е, че тѣ се налагатъ съ законъ, и като такива, все ще да просъществуватъ 2-3 години, догде се види явно тѣхната негодностъ. За това нужно е съ време

до где проекта не е станалъ законъ, да се обърне внимание дето трѣбва, че е пакостно да се правятъ зацѣлнително безотговорни опити, съ въпросния родъ кооперации, които въ резултатъ ще иматъ само съсипването на книжарското съсловие.

Важно е, преди всичко, да се отбележи, че никжде въ странство ученическитъ кооперации не се налагатъ съ законъ, та насила да сжществуватъ, щомъ животътъ ги отхвърля, като негодни.

Самъ проф. Тотомианцъ, инициаторъ за създаването на тия кооперации(вж. издаденатабро-

СЪЮЗЕНЪ ЖИВОТЪ

ОКРЪЖНО

28 юний 1933 год.

До члановетъ на Сдружението на книжаритъ и книгоиздателитъ въ Царството

Драги колеги,

Управителниятъ съветъ въ заседанието си на 28 то го рещи:

Датата и мѣстото на общото годишно събрание на Сдружението да бжде 30 юли т. г. въ ст. София въ 9 часа сутринта въ салона на Занаятчийската кооперативна банка на ул. Царь Калоянъ № 3 съ следния дневенъ редъ:

1. Докладъ на управителния съветъ;
2. Докладъ на контролната комисия и дисциплинарния съдъ;
3. Правилникътъ на Сдружението (докладване, разискване и приемане);
4. Отношенията ни съ книжнитъ складове;
5. Приемане бюджета на Сдружението за 1933/34 година;
6. Изборъ на управителенъ съветъ, контролна комисия и дисциплинаренъ съдъ.

За пжтуването на делегатитъ и гоститъ до София и обратно ще се издействуватъ намалени такси, затова членоветъ на Сдружението да поискатъ отъ секретаръ-каснера нужниятъ имъ брой удостоверения.

Поканватъ се и е желателно всички членове на Сдружението да присъствуватъ на общото годишно събрание. Въ сръзка съ това напомняме Ви чл. 31 отъ устава.

Отчетната година изтича на 30 юни т. г. и новиятъ списъкъ на членоветъ за идната година трѣбва да бжде готовъ и публикуванъ преди сезона, затова управителниятъ съветъ напомня на всички членове да побързатъ и да се запишатъ, а също да внесатъ и членския си вносъ безъ да чакатъ крайния срокъ.

Напомняме на нашитъ членове точка 6 отъ окръжното съ дата 30 мартъ т. г. защото мнозина не сж изпълнили това нареждане. Управителниятъ съветъ ще влѣзе въ тѣхнитъ права и ще имъ опредѣли подпредставителитъ.

Съ колегиаленъ поздравъ:

Секретаръ-каснеръ: Христо М. Мишковъ

ПЛОВДИВЪ.

На 25 юний 1933 год., книжаритъ отъ Пловдивски окръгъ, събрани на конференция за размѣна на мисли по въпроса, какво трѣбва да направи книжара за подобрене своето положение, като изслушаха изложението на нѣкои отъ колежитъ, констатираха:

На книжаритъ не се гледа, като на едно занятие, което въ миналото, сега и въ бъдаще, играе една роля, която наредъ съ училището и учителя спомага за културното повдигане на нацията.

Вмѣсто подкрепа отъ учителството, като неговъ най-близъкъ сътрудникъ, на книжарството се гледа като на едно спекулативно занятие, което вече става обектъ за завладяването му отъ учителството, подъ формата на ученически кооперации или пъкъ учителитъ събиратъ пари отъ ученицитъ и имъ купуватъ учебницитъ и др. училищни принадлежности, отнѣматъ частъ отъ печалбата на книжара, която е регламентирана, а не спекулативна и съ това вършатъ търговия, която не веднажъ е била забранявана.

Основаването ученически кооперации е противно на закона за кооперативнитъ сдружения, защото за членове на кооперациитъ могатъ да бждатъ само пълноправни граждани, а не деца. Съ тѣзи кооперации се върши и друго беззаконие отъ страна на учителитъ, като използватъ служебното си положение и заповѣдватъ на ученицитъ отъ къдъ да купуватъ, забранявано пъкъ отъ закона за чиновницитъ.

Най-главната причина за това положение на книжара е самъ той, защото още не се сдружилъ, за да може съ общи усилия да се бори срещу нелоялната му конкуренция отъ бакали и др., а и да респектира складоветъ, които по-

държатъ такива и прави поржкитъ си общо съ колежитъ си, само отъ складове, които влизатъ въ неговото сдружение и пречатъ на нелоялната конкуренция.

Не е направено нищо следъ намаление отстъпката, която издателствата даваха на книжаритъ, както и за закръгляването на ценитъ на учебницитъ въ левове съ марки въ единъ, защото стотинкитъ и фондовитъ марки сж явна загуба за книжара.

Като има всичко това предъ видъ, конференцията

РЕШИ:

1. Апелира къмъ всички книжари да се организиратъ въ мѣстни или околийски дружества.

2. Сдружени така книжаритъ да правятъ своитъ сезонни поржки отъ онези книжни складове, които сж членове на книжарския съюзъ и не продаватъ стоки направо на учители, учителско-ученически кооперации и бакали.

3. Да се апелира къмъ учителството и Министерството на нар. просвѣта да подкрепятъ книжара, като свой сътрудникъ и къмъ първото да не злоупотрѣбва съ своето служебно положение, което не е въ интересъ нито нему, нито на учебното дѣло.

4. Да се иска въ книжарския конгресъ да се постави на разглеждане въпроса за закръгляване ценитъ на учебницитъ и увеличение отстъпката, която издателствата даватъ на книжаритъ.

5. Въ началото на всѣка учебна година книжарскитъ дружества да изработватъ общъ ценоразписъ.

6. Задължава централното управление на книжарския съюзъ да съобщи съ окръжно, кои складове сж се записали за членове на съюза.

Секр.-Каснеръ: Сим. Василевъ

ЧИРПАНЪ.

Колежитъ отъ Чирпанъ сж отправили едно отворено писмо до сдруж. на книгоиздатели и книжари въ България, съ което, като констатираватъ, че Упр. съветъ е приелъ за членове на сдружението и кооперативнитъ книжарници, въпреки изричното решение на учредителния конгресъ, искатъ подкрепата на всички колеги за да се корегиратъ това положение — абсолютно невъзможно е общо съжителство въ единъ съюзъ на търговци и кооперации, които иматъ за задача да замѣстятъ книжара — търговецъ въ неговитъ функции. Нито търговския съюзъ, нито другитъ търговски сдружения, нито най-после редица кооперативни съюзи въ България, търпятъ тая явна аномалия. Най-после устава на всѣка кооперация, съ своитъ дивиденти на консумацията, текущи лихв. с/ки до 40% отъ чистата печалба, разнитъ благотвор. и пр. фондове за облагодетелстване на своитъ членове, явно тротиворечи на устава на нашето сдружение. Опасно и вредно е, явното и тайно толериране на тия кооперации отъ нѣкои наши колеги както и отъ нѣкои книгоиздателства. Това рано или късно ще се разрази въ конфликтъ, опасенъ за сдружението. И дългъ се налага на всички ни, ако милѣемъ за сдружението, безъ което ще настѣпи хаосъ, да церимъ злото въ началото му. Нека тия които днесъ толериратъ нѣкакви 5-6 коопер. книжарници мислятъ преди всичко за себе си, защото злото ако не е така непосредствено до тѣхъ, както до насъ — засегнатитъ, това рано или късно ще бжде непосредствено зло и за тѣхъ. Обаче ще бжде може би късно. Нека най-после да не се забравя и факта, че коопер. книжарници въ България се събираха преди година — две и учредиха свой съюзъ, въ който не влизатъ търговци-книжари. Нека не бждемъ толкова наивни и ставаме мостъ на враговетъ си!

ШУМЕНЪ.

Новооснованото Шуменско книжарско сдружение е отправило до всички книжни складове въ страната следния циркуляръ:

П. Г.

За да бждатъ напълно запазени книжарскитъ ни интереси и за да върнемъ търговията съ книжарски артикули наново въ наши ржце, книжарското ни сдружение Ви отправя следното искане, което ще трѣбва точно да изпълнявате; а именно: — да не продавате отъ склада си никакви книжарски мате-

риали, въ какъвто и размеръ да е, на не книжарни — бакали ангросисти, кооперации и синдикаги.

Това искане Ви отправяме, защото само по този начинъ ще се заставятъ мѣстнитъ бакали, кооперации и синдикаги да купуватъ книжарски стоки отъ насъ — книжаритъ.

Продължавате ли досегашната практика — да продавате отъ склада си стоки на бакали ангросисти отъ града Ви, или отъ други градъ — тѣ отъ своя страна ще продаватъ на по-дребни бакали и кооперации и тогава задължението Ви да не продавате вашитъ пжтници книжарски стоки при обиколкитъ си на не книжари, не ще даде искания резултатъ — тия бакали и кооперации да не продаватъ книжарски артикули и ни конкуриратъ на пазаря и безпредметно остава, значи, тогава постигнатото съглашение между насъ въ това отношение.

И за това Ви заявяваме, че ако по единъ или другъ начинъ се получи отъ мѣстентъ ангросистъ, бакалинъ, кинкалериистъ или синди-

катъ Ваша стока, ще считаме, че поетото отъ фирмата Ви чрезъ пжтника Ви задължение — да не продавате книжарски стоки другиму освенъ на книжари — е нарушено и ще следва да Ви се наложатъ санкции по подписаната отъ пжтника Ви декларация.

Ние вѣрваме, че ще се проникнете отъ това ни, за въ полза на взаимнитъ ни интереси искане, и ще го изпълните за да се пресече възможността на не книжари да получаватъ по околентъ пжтъ книжарски стоки.

СОФИЯ.

Новоизбраното настоятелство на Софийското Книжарско сдружение се е конституирало както следва:

Председател: Бр. Касровъ,
Подпредсед.: Хр. Мишковъ,
Секретаръ: Д. Златевъ,
Каснеръ: Найдентъ Василевъ,
Съветникъ: Д. Арнаудовъ.

А контролната комисия:
Председател: Рашко Чипевъ,
Секретаръ: С. Лазаровъ,
Членъ: Георги Веляновъ.

Пожелаваме на новото настоятелство ползотворна работа за всестранна защита на професионализираното книжарство въ София, което гѣмжи отъ всевъзможни кооперацийки, еднородни, будкаджии, количкари, амбулатни и пр. и пр. паразити

Разковничето

Въ последната книжка на „Учителска мисль“, г-нъ Ил. Добревъ, учителъ въ Русе и собственикъ на книжарница въ сщия градъ на името на жена си, пише статия по неуредитъ въ книжарската търговия. И като рисува на едро редица действителни и фиктивни неуредити въ тая търговия, завършва съ единъ апелъ къмъ учителството да я поеме въ свои ржце, за да я издигне на подобающа висота. Сигурно за това и самъ г. Добревъ, бидейки самъ учителъ, следъ като пенсионира жена си, откри й книжарница. Така тя хемъ ще получава пенсия, хемъ ще седи въ книжарницата а той ще учителствува, ще използва своето служебно и професионално положение, за да осигури по-широка работа на книжарницата си. И не е лъжа, че по този начинъ книжарската търговия би могла да се издигне. Но не морално, а само материално, защото моралътъ на такава търговия е подъ всѣка критика.

Наистина г. Добревъ пледира за кооперативното организирание на учителството около тия книжарници. Дали съ това не иска да каже той, че професионалитъ му връзки, както и капиталитъ му, сж се указали недостатъчни, та ще трѣбва по нѣкакъвъ начинъ да се привърже учителството поздраво къмъ книжарницата? Защото друго яче не може да се обясни какъ така той, който разбира какво значение има професионалната подготовка, личната инициатива и пълното концентриране на енергия и сили въ едно направление, иде да търси подобрието на книжарството въ неговото детронирание.

По сщиятъ въпросъ е отправилъ едно отворено писмо до т. г. конгресъ на Б. Учителски Съюзъ г. Ив. Коларовъ уредникъ на Плевенската ко-

оперативна книжарница. Самъ той, пенсиониранъ учителъ и човѣкъ съ доста земледѣлски имоти, като видѣ, че не ще може да стабилизира собствената си кооперация, сега иска: Учителскитъ съюзъ да вземе инициатива да се основатъ още тая година кооперативни книжарници въ всѣка административна околия и да влезе въ разбирателство съ издателствата, та да даватъ учебници и книги на всички кооперативни книжарници; ако ли тѣ откажатъ, да организира кооперативно книгоиздателство.

По този начинъ щѣли да се реализиратъ милиони печалби съ които ще могатъ да се откриятъ пансионери за учителски деца, спалини за учителитъ, ще се доставятъ подвижни кинематографи, ще се откриятъ детски библиотеки и пр. и пр. и ще текне благодатъ въ средъ учителскитъ редове.

Какъ е погледналъ учителскитъ конгресъ на това отворено писмо незнамъ. Увѣренъ съмъ, обаче, че то е отминато съ усмивка, защото ржководителитъ на Учителския съюзъ знаятъ какви сж неговитъ задачи и какво би станало съ съюза, ако той дерайлира въ дѣйности, които нѣматъ нищо общо съ тѣхъ.

Азъ бихъ желалъ, обаче, да подчертая тукъ самопризнанието и на г. Ил. Добревъ и на Ив. Коларовъ, че тѣхното внимание е насочено къмъ създаването на **учителски книжарници**, та като се използва служебното положение на учителя, да му се обезпечатъ известни печалби. Гражданинтъ-родителъ ще изпълнява и ще плаща, държавата ще дава привилегии и облекчения, а „идеалиста“ кооператоръ, ще прибира облаги.

И още иматъ тупето да говорятъ за моралъ!